

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 26.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.

TELEFON STEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Proračunsko štedenje.

Sedanji finančni minister se je lotil hvalevrednega posla, da zniža naš državni proračun vsaj za dve milijardi. Samo želeli je, da bi njegova prizadevanja poplačala uspela, ker je tudi že 11 milijardni proračun tako visok, da ga naša država sedaj sredi najtežje gospodarske krize komaj premore.

Državna potreba je zato, da se proračun čim najbolj zniža, a državna potreba je tudi, da se redukcija proračuna izvaja pravilno. Žalibog pa prihajajo vesti, da je dr. Perić krenil na napačno pot in da misli najbolj reducirati izdatke onih ministrstev, ki so ravno za gospodarstvo najvažnejša. Tako se poroča, da hoče znižati proračun poljedelskega ministrstva za celih 75 odstotkov in da je vsled tega minister Pucelj že zagrozil z demisijo. Silno hoče finančni minister reducirati tudi izdatke trgovskega ministrstva in nato še železniškega ter ministrstva za šume in rube. Vsa ta ministrstva pa se za naše gospodarstvo najvažnejša in ravno sedaj v času krize bi morala ta ministrstva razviti največje aktivnosti. To tem bolj, ker so vsa ta ministrstva ne samo vsled slabega vodstva, temveč tudi vsled preslabe dotacije itak premalo storila in bi morala sedaj nadomestiti vse to, kar so zamudila v prejšnjih letih.

Zlasti pa je obsojati tako velike redukcije pri poljedelskem ministrstvu. Poljedelstvo je hrbenica vsega našega gospodarstva, trgovina pa vsega našega denarstva. Če pade poljedelstvo, potem pade vse naše gospodarstvo, s tem pa tudi davčna moč države. Prekomerno štedenje pri poljedelskem ministrstvu ni zato nobeno štedenje, temveč naravnost zapravljjanje. Še enkrat manj se pridela v plodni Večvedini, kakor na slabi zemlji v Nemčiji. Zato je prvi državni interes, da poljedelsko produkcijo dvignemo, to pa more storiti le dobro dotirano poljedelsko ministrstvo. Zadnje povedniji pa so dokazale tudi to, da zapravljamo letno milijone in milijone, če ne uravnomo svoje reke. In tudi ta posel spada pod kompetenco ministrstva za poljedelstvo in vode.

A tudi naša trgovina doživlja težko krizo, ki še ni na svojem višku, ker se še ne kažejo posledice polomov nekaterih denarnih zavodov, ki so se izvršili v zadnjem času. Največji del teh polomov pa bo zadel trgovstvo. Zato bi moralo trgovsko ministrstvo ravno sedaj razviti največjo živahnost. Finančni minister pa nam jemlje denar, brez katerega ni nobene muzike.

Pa tudi metoda reduciranja, kakor si jo je zbral finančni minister, je napačna. Vse način državnega gospodarstva je treba preurediti, pa bo hitro tu zadosti denarja. Da daje državi ogromno veleposredstvo v Belju samo deficit, da ni nič drugačen uspeh dela v državnih tovarnah, je najbolj kričeče dejstvo in tu treba najprej pričeti s sanacijo. In nato treba gledati, da se nehalo vse nepravilnosti pri dobavah, komisijah in sličnem, pa bo tu nakrat stotine milijonov in ne bo treba potem reducirati tam, kjer se to lahko zgodi samo v škodo vsemu našemu gospodarstvu.

Angleži so najprej s pomočjo civilnih gospodarskih strokovnjakov reformirali upravo in šele ko je bil sistem te reforme izdelan in so njemu prilagodili redukcijo po ministrstvih. Tako bi bilo treba tudi pri nas delati.

Vprašanje pa je seveda, če je to mogoče, ker je pač naša vlada kljub svoje velike večine tako brez avtoritete, da ne more rešiti niti eno vprašanje, če je z njim zadet interes le ene porodice. S tem smo pa v bistvu stvari. Postranske za-

Danes imajo pričeti oficialna pogajanja med Korošcem in Srškićem.

IZJAVA DR. KOROŠCA.

Beograd, 27. oktobra. Včerajšnje popoldne je poteklo brez kakih novih dogodkov. Najvažnejši moment včerajšnjega dne je bila izjava, ki jo je dal dr. Korošec novinarjem in o kateri so bili še včeraj obveščeni vsi politični krogi v Beogradu. Na to izjavo so se delale razne nove kombinacije o politični situaciji. Koroševa izjava se glasi:

»Glede na vsakdanje pisanje enega dela časopisa o stopu SLS v vlado, sem že v več izjavah, ki sem jih dal »Slovenec«, naglasil, da se o našem vstopu v vlado ni še nič konkretno razgovarjalo. Kolikor je bilo dozdaj v tem pravcu razgovorov, so bili vsi neobvezni. Formalnih pogajanj in tudi ponudb ni bilo nobenih. Na to, kar pišejo nekateri listi, da bi bilo potrebno, da damo mi nekako izjavo v korist vidovdanske ustave, lahko izjavim, da smo vedno priznavali vidovdansko ustavo de iure in de facto in da smo to dokazali s tem, da smo leta 1924. bili v vladi narodnega sporazuma. Smatram za nepotrebno, da se taka vprašanja natenjajo, če se hoče kaj stvarnega storiti.«

Sedi se, da je dr. Korošec s to izjavo dal odgovor na predvčerajšnjo izjavo g. Uzunovića, ki jo je pri izhodu iz svojega kabineta dal novinarjem.

Po tej izjavi dr. Korošca ne obstoji, kakor mislijo, nobena zapreka več, ki bi mogla zavreti normalen razvitek situacije v pravcu razširjenja vladne koalicije na SLS. Ne preostaja zdaj drugega, ko da se začno in izvedejo konkretna pogajanja med predsednikom vlade in SLS. Ta pogajanja se imajo vršiti po mnenju radikalov in po mnenju skupine dr. Korošca samo med predsednikom vlade in med zastopnikom SLS dr. Korošcem. Uzunović mora sedaj napraviti formalen korak do SLS, ker je kot predsednik vlade poklican, da odloča o svojem kabinetu in da stori vse, kar je potrebno za razširjenje kabineta.

Važno je, da so po včerajšnji izjavi dr. Korošca vsi politični krogi mnenja, da je razširjenje vlade na SLS smatrati kot najkrepkejšo oporo za vlado narodnega sporazuma in da bi to razširjenje pomenilo ojačenje in konsolidacijo vlade narodnega sporazuma.

V vseh razgovorih, ki so se dozdaj vodili med dr. Korošcem in dr. Srškićem so se v glavnem proučila vsa vprašanja. Po tem, kar se je moglo z dobro poučene strani doznati, gre za dva najvažnejša momenta, ki jih mora SLS sprejeti, predno vstopi v vlado, in sicer: prvi juljski sporazum, ki je bil sklenjen med radikali in med HSS in drugi samouprava. V tem pogledu sta se dr. Korošec in dr. Srškić dogovorila, da se besedi »samouprava« da lahko široko tolmačenje, na primer se za kake špeciellne potrebe lahko združijo dve ali tri oblasti.

Ker je bilo v teh vprašanjih doseženo soglasje, in ker je včeraj dr. Korošec izjavil, da je SLS že preje de iure in de facto priznala vidovdansko ustavo, se splošno smatra, da je napravljen velik

služke porodice, ne pa izdatke najbolj za gospodarstvo pomembnih ministrstev je treba reducirati, pa bo imela država takoj dovolj denarja, gospodarstvo pa dovolj razmaha za napredek.

Mora se proračun zmanjšati, a mora se zmanjšati pravilno, da bo zmanjšanje našemu gospodarstvu v prid, ne pa v škodo. Sedanji način pa more le škodovati in zato proč z njim!

korak naprej v pravcu politike narodnega sporazuma. Sporazum med radikali in HSS je bil samo del tega sporazuma. Sedaj pa, ko se ta razširi na SLS, imamo popoln narodni sporazum, ker se smatra, da je SLS najlegalnejša zastopnica Slovencev.

Sedaj pričakujejo samo še sestanka med dr. Srškićem in dr. Korošcem. Sodi se, da bo po tem sestanku Uzunović formalno povabil zastopnike SLS k sebi in z njimi določil vse ono, kar je bilo dozdaj na neobvezen način domenjeno med dr. Srškićem in dr. Korošcem. Dr. Srškić pa do sinoči še ni bilo v Beograd. Po sporočilih, ki jih imajo v radikalnem klubu, bi se imel dr. Srškić danes popoldne vrniti v Beograd. Tako bi bilo lahko še danes razčiščeno to vprašanje.

V vrstah HSS niso drugih misli kakor radikali. Samo Stefan Radić je za časa svojega bivanja v Beogradu izrazil v nekaterih ozirih svoje posebno mnenje. Ker je torej znano tudi razpoloženje HSS v tem pravcu, se smatra, da je vprašanje razširjenja vlade urejeno in da se čaka samo še zadnje formalnosti, potem pa

ENOUREN RAZGOVOR DR. KOROŠCA Z DR. JANJICEM.

Beograd, 27. okt. Sinoči sta se od 6. pa skoro do 7. v biblioteki narodne skupščine razgovarjala dr. Korošec in dr. Voja Janjić. Ta razgovor se smatra, da ima očitno političen značaj. Niti eden niti drugi sicer ni hotel o vsebini tega razgovora nič povedati, navzlic temu pa se ta razgovor spravlja v zvezo z vprašanjem vstopa SLS v vlado.

UZUNOVIĆ SE NOČE IZJAVITI.

Beograd, 27. oktobra. Uzunovića so pri odhodu iz vlade v velikem številu obkloplili novinarji, ki so ga obvestili o izjavi, ki jo je dal dr. Korošec. Uzunović je nato dejal: »Nimam Vam na to prav nič povedati.«

Ko je neki novinar vprašal, kaj je z vestmi o nameranih pogajanjih za vstop Demokratske zajednice v vlado, je Uzunović odgovoril: »Mi se preveč bavimo s temi političnimi vprašanji in z razgovori in pogovori. Mislim, da je mnogo pametnejše, da delamo, kakor n. pr. nocoj.«

VAŠA JOVANOVIĆ POROČA PAŠIĆU.

Beograd, 27. oktobra. Pri Pašiću je bil včeraj popoldne prometni minister Vasa Jovanović. Sestanek med Pašićem in Jovanovićem je trajal eno uro. Jovanović je poznal Pašića z vsemi novostmi, ki jih je uvedel v prometnem ministrstvu. Prav tako je Pašiću razlagal razne predloge, ki jih misli ministrstvo za promet postaviti, da se uredi naša prometna vprašanja.

KONDILIS PRED PADCEM.

London, 27. oktobra. Iz Aten javljajo, da je Kondilisov položaj postal nevzdržen. Vsi sedniki so se izjavili solidarne s svojimi preganjanimi tovariši. Hkrati se v vojski in mornarici opaža nezadovoljstvo s Kondilisom zaradi svojevoljne suspenzije sodnikov. Kondilisovi nasprotniki v množicah agitirajo s trditvijo, da namerava Kondilis vzpostaviti diktaturo in ukiniti parlament. S službenega mesta pa dementirajo vse vesti o uvedbi diktature in kategorično zatrjujejo, da bodo volitve kmalu izvedene in da bodo popolnoma svobodne.

Seja vlade.

Beograd, 27. okt. Včeraj popoldne je imel ministrski svet sejo, na kateri je razpravljalo o vseh vprašanjih, ki so na dnevnem redu. Posebej se je govorilo o delu skupščine in o že urejenem gradivu za krajše delovanje parlamenta. Dotlej da bo to gradivo izčrpano, bo vlada za skupščino pripravila še druge stvari, tako da bi se skupščina z njimi dalje časa bavila.

Najvažnejše vprašanje, o katerem se je včeraj razpravljalo, je predložitev nettunskih konvencij narodni skupščini. Prav tako se mora predložiti skupščini zakon o agrarni reformi v Dalmaciji. Kar se tiče teh dveh važnih vprašanj, ni še dosežen končen sporazum, ker obstoje v vladi različna naziranja, zlasti v pogledu nettunskih konvencij, vendar pa ni večjih težav. Te stvari posebej forsira dr. Ninčić.

Ko je bila seja končana, je prvi odšel Miša Trifunović, ki je izjavil novinarjem: »Nocoj smo razpravljali o vseh tekočih vprašanjih, posebno o delovnem programu za skupščino. Dalje smo govorili o zakonu o neposrednih davkih, o nettunskih konvencijah in o agraru.«

Na pripombe novinarjev, da so glavna stvar nettunske konvencije, vse drugo pa da je le izgovor, Trifunović ni reagiral. Pač pa je rekel, da bo on s svoje strani predložil ministrskemu svetu zakon o vseučiliščih ter zakone o srednjih in osnovnih šolah. Vlada je razpravljala tudi o oblastnih volitvah, za katere bo treba razpisati rok. Ko je neki novinar pripomnil, da je to zahteva dr. Korošca, Trifunović tudi na to ni reagiral.

NETTUNSKÉ KONVENCIJE PRIDEJO V KRAJKEM PRED SKUPŠČINO.

Beograd, 27. okt. Zunanji minister dr. Ninčić je bil pri izhodu s seje ministrskega sveta opozorjen od novinarjev, da so obveščeni, da pridejo nettunske konvencije v kratkem pred narodno skupščino. Na to je minister kategorično izjavil: »Da. Konvencije bodo kmalu pred skupščino.«

SPOMLADI OBLASTNE VOLITVE.

Drugi člani vlade so izjavili novinarjem, da je vlada odobrila kredit 24 milijonov Din za zgradbo predora Vučkova na železniški progi Beograd—Kraljevo. Notranji minister je na sinočnji seji referiral o zakonskem načrtu za oblastne volitve. Ta načrt se v sedanji stilizaciji predloži parlamentu. Vlada pa se je zedinila na to, da se bodo eventualni popravki izvršili o priliki debate v skupščini. V tem načrtu je predvideno, da se morajo oblastne volitve izvršiti v vsej državi isti dan. Datum za te volitve še ni določen. Misli se, da bi se utegnile izvršiti v januarju. Govorilo pa se bo o tem še v vladi ter se bo o stvari odločilo tedaj, kadar bodo vse podrobnosti proučene ter bodo konzultirani tudi prvaki vladnih strank. Boži Maksimović se je prepustilo, da predloži načrt narodni skupščini. Končno se je razpravljalo o vloži samostojnih demokratov, ki so zahtevali, da se dovoli za proučevanje davčnega zakona samo petdneven rok. Vlada je to zahtevo odklonila z motivacijo, da je za temeljito delo davčnega odbora treba več časa.

HUDE NEVIHTE V TOSKANI.

Rim, 27. okt. V vsej Toskani je besnela huda nevihta, ki je napravila ogromno škodo. Hude nevihte so bile dalje v beneški provinci in, kakor javljajo iz Livorna, tudi na Tirenskem morju, kjer so morale tri ladje pometati ves tovor v morje.

Dnevne vesti.

KAJ JE Z ZAŠČITO VLAGATELJEV.

Silno mnogo se je govorilo še pred kratkim o nujni potrebi zaščite vlagateljev in da treba zato ne samo preprečiti konkurz, temveč sploh vsako debato o Slavenski banki.

Med tem pa mine teden za tednom in vsa stvar stoji ter se imetje banke vsak dan manjša.

Ali naj bo ta zastoj vsega ona tako silno napovedana zaščita vlagateljev?

Kaj se je pravzaprav storilo v zaščito vlagateljev?

In koliko so dali oni, ki so krivi vse nesreče?

— Kralj na Strossmayerjevi proslavi. Kot poročajo iz Beograda, se bo udeležil odkritja Strossmayerjevega spomenika v Zagrebu dne 7. novembra t. l. tudi kralj.

— Blagoslovljenje spomenika padlim borcem ob Bregalnici, ki je bilo napovedano za letošnjo jesen, je preloženo na poletje.

— Uradne ure v državnih pisarnah. Med državnimi uradniki v Beogradu se je pričela akcija, da bi se uredile uradne ure po pisarnah tako, da bi se delalo tudi po zimi od sedmih do pol 14. Uradniki se sklicujejo pri tem na to, da bi se zmanjšali s tem stroški za kurivo in svečavo, napravilo pa bi se prav toliko, kot v slučaju, da se dela popoldne. Nekateri ministri so obljubili, da bodo iznesli stvar pred ministrski svet.

— Krediti za stipendije. Budžet prosvetnega ministra bo te dni izdelan. Ko se to zgodi, bodo takoj dovoljeni in izplačani krediti za dijaške stipendije. Kot izgleda, bodo stipendije napram lanskim prav malo znižane.

— Nove podružnice državne Hipotekarne banke. Med ministrstvom trgovine in industrije ter državnim Hipotekarno banko se vrši živahni pregovori glede ustanovitve novih podružnic banke predvsem bi prišla v poštev Ljubljana in Split.

— Ukinitve osiške opere. Ker je bila osiškemu gledališču letna subvencija znižana od 800.000 na 750.000 dinarjev, bo moralo gledališče reducirati personal. Uprava namerna odpuštili predvsem člane opere in opere te ter kapelnika, tako da ostane samo drama. Vprašanje bi se dalo tudi rešiti na ta način, da bi se znižali vsem uslužbenecem gledališča prejemki za 30%, pri čemur bi se prihranila potrebna vsota za opero in opereto, vendar pa do tega najbrže ne pride.

— Nova telefonska proga Beograd — Budimpešta — Dunaj. Tekom prihodnjega meseca se odpravi nova telefonska proga Beograd — Budimpešta — Dunaj.

— Sarajevski profesorji in nadure. Profesorji trgovske akademije v Sarajevu so sklenili, da prenehajo s 1. novembrom z nadurnim poukom to pa zato, ker jim ministrstvo trgovine in industrije še vedno ni izplačalo zaostalih honorarjev.

— Znižana vozna za dijaške ekskurzije. Prometno ministrstvo je naročilo vsem železniškim direktorjem, da naj izdajajo dijaškim skupinam, ki prireajo pod vodstvom profesorjev izlete vozne listke po znižani ceni.

— Razširjenje kopališča Ilidze. Uprava kopališča Ilidze je dobila od Narodne banke posojilo 3 milijone dinarjev. Posojilo se vporablja za razširjenje kopaliških naprav in zgradbo novega hotela.

— Srežki odbori UJU. V svrhu izpopolnjevanja organizacije je poslalo UJU več delegatov v Bosno in Hercegovino, da organizirajo tam po vseh večjih krajih srežke odbore. Prav tako je poslalo UJU v istem cilju enega delegata v Črno goru.

— III. kongres delavskih zbornic je bil večeraj zaključen. Sprejeta je bila daljša resolucija, v kateri se zahteva med drugim: brezpogojno upoštevanje 8-urnega delavnika, cela cela vrsta mer glede brezposelnosti, razširjenje zakona o zaščiti delavcev na ves železniško-prometni personal, ukinitve vseh redukcij železničarjev in njihovih plač, zopetni sprejem reduciranih železničarjev v službo, rešitev vprašanja miloščinarjev in predvojnih vpokojencev, komercializiranje železnice, enotno izvajanje zakona o nedeljskem počitku in zapiranje trgovin v vseh krajih države, enotni progresivni sistem za neposredne davke za vso državo, sorazmernost brdžela z nar. gospodarsko močjo, v pekovskem obrtu naj bo št. dovoljen samo dve naduri na teden, nedeljski počitek v tem obrtu naj traja od 4. ure popoldne v soboto do 4. ure zjutraj v ponedeljek, nočno delo od 10. ure zvečer do 4. zjutraj naj se brezpogojno preproje, zahteva se obvezno pokojninsko zavarovanje vse kategorij privatnih nameščenecv.

— Nagrade babicam. Uprava bolniškega fonda prometnega ministrstva je odredila, da se ima izplačevati babicam, ki nudijo v odsotnosti železniških zdravnikov na železnicih prvo pomoč, zdravniški honorar. Obenem je dovolila upravnemu bolniškega fonda prosvetnega ministrstva vsem direktorjem, da angažirajo za porodnice članov bolniškega fonda babice, ter jim odrede primeren honorar.

— Prepevadan film. Iz Beograda poročajo: Notranje ministrstvo je prepovedalo predvajanje filma »Vesela vdova« po znani Leharjevi opereti, ker involvira smešne naše državne. Film je bil, kot znano prepevadan tudi na Čehoslovskem.

— Razpisana zdravniška služba. Razpisana je služba okrožnega zdravnika v Laškem. Prošnje je vložiti do 15. novembra na velikega župana v Ljubljani.

— Novi železniški inženjerji. Tekom tega tedna se zberejo kandidati za državne inženjerje pri direktorjih državnih železnic v Sarajevu in Subotici. Prijavilo se je zadostno število reflektantov, ki bodo, kot se zadržuje, vsi sprejeti.

— Za pomočnika ministra za trgovino in industrijo je imenovan dr. Mirko Kosić, bivši docent na juridični fakulteti v Ljubljani, poznejši profesor juridične fakultete v Subotici in glavni tajnik trgovske zbornice v Novem

Sadu. Dosedanji pomočnik ministra za trgovino in industrijo Stefan Janković je upokojen.

— V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo sta vpisana zasebni zdravnik dr. Janko Hafner in sanitetni poročnik dr. Vinko Rupnik, oba iz v Ljubljani.

— Za ravnatelja beogradskega muzeja je imenovan profesor I. moške gimnazije v Beogradu Dušan Stojčević, dosedanji ravnatelj beogradskega muzeja Peter S. Pavlović je upokojen.

— Iz poštne službe. Poštni uradnik Jos. Tomaž je premeščen iz Subotice k poštnemu uradu Ljubljana II.

— Svetovna konferenca polarnih raziskovalcev. Od dne 9. do 12. novembra se vrši v Berlinu prvo zborovanje mednarodne studijske družbe za raziskovanje arktičnih krajev z zrakoplovi. Zborovanje bo imelo značaj svetovne konference polarnih raziskovalcev. Ameriko bo zastopal prof. Palazzo, Norveško Fritjof Nansen in prof. Byerkuss, Rusijo prof. Sostakovič, Nemčijo prof. Kohlschütter.

— Silen vihar ob dalmatinski obali. Ob dalmatinski obali je povzročil te dni silen vihar na več mestih precejšno škodo. Splitsko kopališče Polo je deloma porušeno. Parnik »Vis« je bil tako poškodovan, da je udrila voda v strojne prostore. Odprtino so sicer pokrili, toda parnik ni mogel nadaljevati svoje vožnje. Naslednji dan so ga odvedli v Split v pravilo. Vsi drugi parniki so imeli vsi parobrodi znatne zamude nekateri po celih 24 ur.

— Železniška proga pri Zeleniki poškodovana. Iz Mostara poročajo: vsled velikega neurja, ki je besnelo te dni na Jadranskem morju, je poškodovana železniška proga med Zeleniko in Herceg Novem. Vsled tega se vrši promet neredno.

— Strahovit ciklon na Bermudskih otokih. Te dni je divjal na Bermudskih otokih strahovit ciklon. Ob tej priliki se je potopila angleška vojna ladja »Valerian«. Od posadke se je rešilo samo par mož, 33 jih je utonilo. V luki in okolici je povzročil ciklon velikansko škodo. Od angleškega parnika »Eastmay« se je rešilo samo 12 oseb.

— Veliki snežni zameti na Moravskem in v Sleziji. Na severnem Moravskem in v Sleziji so bili te dni veliki snežni zameti. Več brzovlakov je obtičalo v snegu, nekatere se je posrečilo rešiti šele čez več ur.

— Slaba kupčija. Te dni se je pripetil v Zadru slučaj, ki je izzval v Splitu živahne komentarje. Marko Miletić iz Splita je prodal v Zadru nekemu italijanskemu polkovniku dva konja pod pogojem, da ju pripelje v Zader. Miletić in polkovnik sta se pogodila za ceno 3.500 lir. Miletić je plačal v Obrovcu carino ter privedel konja v Zader. Polkovnik mu denarja ni izplačal takoj, temveč mu je dejal, naj pride ponj drugi dan. Ko pa je prišel Miletić naslednji dan, mu je hotel izplačati polkovnik mesto 3.500 lir 3.500 Din. Miletić seveda na to ni hotel pristati ter je zahteval konja nazaj, toda polkovnik mu jih ni hotel vrniti. Tako je ostal Miletić končno brez konj. Miletić je prosil naš konzulat v Zadru za intervencijo.

— Pri epileptičnem napadu živ zgorel. Seljak Krsta Pavlelić v Opačicah (Hercegovina) je padel te dni ob priliki, ko ga je vrgla božjast na ognjišče. Ker ni bilo nikogar, da bi mu bil pomagal je živ zgorel.

Zimske suknje

in druga oblačila nudi v največji izbiri in najcenejeje tvrdka

J. MAČEK

LJUBLJANA

Aleksandrova c. št. 12

— Ruski veliki knez odvedel ženo trgovca. Budimpeštanska belja družba ima novo senzacijo. Soprog enega najuglednejših veletržcev je pobegnila z bivšim ruskim velikim knezom Gavrilom Aleksejevičem. Dama je odnesla s seboj ves svoj in soprogov nakit, razne vrednostne papirje in vso gotovino, kar jo je našla v stanovanju.

— Admiral — tihotapec. V Berlinu je sedela te dni na zatožni klopi družba tihotapecv seharina, obstoječa po večini iz bivših ruskih oficirjev. Glavni obtoženev je bil sodnijski izvedenec, lekarnar Horst v. Hahn. Ta je izpovedal, da je dobival kokain v svrhu, da bi ga prodajal drugim lekarnarjem, od berlina. drž. pravdnikstva, ki je bilo do prodaje pravilko malo upravičeno kot obtoženev. Obtoženev so bili obsojeni na zoporne kazni od 14 dni do enega meseca. Med njimi se nahajajo bivši caristični admiral Mihajlov, bivša caristična polkovnika Papkevič in Manleufel in neka dama, ki je prodajala kokain za družbo v Parizu in Rigi.

— Obisk café dansanov v Budimpešti. Marjarsko notranje ministrstvo je izdalo naredbo, ki prepoveduje v svrhu zaščite javne pravosti mladim dekletom in mladeničem izpod 16 let obisk javnih plesnih lokalov, med katere je prištevati dandanes, kot znano, skoraj vse kavarne madjarske prestolice. Dekleta od 16 do 20 let smejo obiskovati take lokale samo v spremstvu svojih sorodnikov. Ženskam starim nad 20 let je dovoljen obisk takih lokalov brez spremstva samo v slučaju, da imajo lastne dohodke.

— Drzen roparski napad na newyorški nočni klub. Iz Newyorka poročajo: V neki nočni klub na Broadwayu je udrla eno preteklih noči šest z revolverji oboroženih moških. Ustrelili so lastnika ter oropali vse goste. Odnesli so raznih dragocenosti in gotovine v

skupni vrednosti 20.000 dolarjev nakar so jo odkurili, ne da bi jih bila mogla policija dosesti izslediti.

— Popravek k članku »Nekoliko o gorski nomenklaturi«. Drugi odstavek na koncu: Osovnik v ribniškem okraju ima akcent na srednjem, ne na zadnjem zlogu, torej Osóvnik.

— Samomor uglednega trgovca v Osijeku. Te dni je izvršil v Osijeku ugledni trgovec Jakob Slingar samomor. Samomorilec je zapustil kratko pismo, v katerem naznanja, da gre v prostovoljno smrt, ker nima sreče v življenju. Pokojnik je bil zelo imovit človek ter so njegove materijelne prilike povsem urejene. Samomor je izvršil na ta način, da si je prerezal v podstrežju žile, nato se pa še obesil.

— Zaradi »protizakonitega« poljuba aretirana. 29-letna Mary Jones v Newyorku je bila obsojena te dni radi nedobrega vedenja na 30 dni zapore. Zagrešila je sledeče: Ko je nastopil policaj Jack O'Connor zjutraj službo, je prišla obdolženka hitrih korakov mimo njega. Nenadoma se je ustavila, mu pogledala presenečena v obraz ter mu padla okoli vratu. — Moj dragi, ljubim te! — je vzkliknila ter jela čednega fanta vroče poljubovati. — Gospodična, opozarjam vas, da sem poročen in... — je prišel napadenec. Toda temperamentno dekle mu ni dalo priti do besede ter ga je hotelo neprestano objemati in poljubovati. Tedaj se je poslužil policaj v svoji zadregi edinega sredstva, ki mu je bilo na razpolago ter je lepo oboževalko — aretiriral. Toda tudi ta nehalna in trdosrčni čin ni mogel izbrisati utisa, ki ga je napravila policajeva lepota na miss Mary. Ko so jo peljali iz preiskovalnega zapora v ječo, je skočila urno k O'Connoru ter mu pritiskala zadnji poljub na ponosne ustni.

— Mussolini zoper govorniško manjso svojih pristašev. Kenčo so jeli presaditi celo Mussoliniju samemu številni in bombastični govori njegovih pristašev, ki vporabljajo v svojih govorih same superlative in širokoustne fraze. Vsled tega je poslal potom generalnega tajništva lajštovske stranke vsem pokrajnim in krajevnim organizacijam okrožnic, v kateri jih opozarja, da naj se pri javnih nastopih ne poslužujejo več tako pompozne besedišča, temveč naj se omejujejo na citiranje fakti in datuma. Na koncu svoje okrožnice pravi, da je treba, da obstoji »bratovščina molčljivih« tudi faktično, ne pa samo na papirju.

— Poštni vozovi s strojnici. Oboroženi napadi na pošne vozove v Ameriki niso nobena redkost. Treba je že kaj prav posebnega, da se javnost nad njimi razburja. To se je pripetilo te dni, ko so napadli pri Elizabethu banditi poštni vlak s strojnici. Nato je reorganiziral generalni poštni inspektor New s tem, da je odredil, da se imajo vsi poštni vlaki nemudoma oborožiti s strojnici najnovejšega sistema. Izjavil je, da hoče te bandite zatreti in najsi bi bilo treba v ta namen mobilizirati vso vojsko.

— 17-leten fant pretepen do smrti. Bolgarski listi poročajo o slučaju policijskega nasilstva nad 17-letnim gimnazijcem-komunisto. Dimitrij Jankov Totev je bil pred par dnevi ob priliki množestvene aretacije mladeničev komunistov aretiran ter odveden v zapor v Plevno. Ob priliki zaslišanja so ga okrožniki bestialno pretepli. Prepeljan je bil v mesno bolnico, kjer je nato v strašnih mukah umrl. Bolniški zdravnik dr. Kostov je izjavil na zahtevo mladeničevih starišev zdravniško spričevalo, v katerem navaja, da je umrl Totev na posledicah pretepanja. Stariši so poslali zdravniški izvid državnemu pravdnikstvu v Plevni, ki pa ni hotelo ukreniti ničesar.

Ljubljana.

1. — Mesna zastavljavnica v soboto 30. t. m. radi sražanja prostora ne posluje.

— Knjigovodski in nemški tečaj. Kulturno-prosvetni odsek Delavske zbornice je priredil za delavce in nameščenice v Ljubljani poleg dramatične šole tečaj za knjigovodstvo in korespondenco ter za nemščino (za začetnike). Oba tečaja se bosta vršila na Srednji tehnični šoli (na Mirju), v sobi št. 5 — vhod iz Gorjupove ulice 10, čez dvorišče. Knjigovodski tečaj se prične v sredo 3. novembra, nemški pa v petek 5. novembra, oba ob 7. uri zvečer. Vsi prijavljeni naj se zberejo že pred to uro. Naknadne prijave sprejema prosvetni odsek Delavske zbornice v Gradišču št. 2 še do 1. novembra.

— Večerni komercialni tečaj Trgovske akademije. V letošnjem zimskem semestru se otvorijo večerni komercialni tečaji početkom meseca novembra. Predavanja se bodo vršila vsak dan od 6. do 8. ure zvečer. Predavajo profesorji trgovske akademije. Tečaj obsega nastopne premete: 1. Knjigovodstvo. 2. Trgovinstvo v praktično uporabljeni zvezi s trgovskim, obrtnim, meničnim in stečajnim pravom. 3. Slovenska trgovska korespondenca. 4. Slovenska ali nemška steno-grafija (po prosti izbiri). 5. Nemški jezik (s posebnim ozirom na trgovsko strokovno terminologijo in frazeologijo ter tehniko sloga) in korespondenca ali italijanski jezik (s posebnim ozirom na trgovsko strokovno terminologijo in frazeologijo ter tehniko sloga) in korespondenca (po izbiri). Vpisovanje se vrši na drž. trgovski akademiji (Aškerčeva ulica 9/II. levo) v ravnateljstvu pisarni ob uradnih urah.

Maribor.

m — Odkritje spomenika msgr. dr. Antonu Medvedu. V nedeljo 24. t. m. se je javnost odobila dr. Medvedu, svojemu dragemu prijatelju s tem, da mu je postavila spomenik iz marmora. Spomenik predstavlja v reliefu njegovo sliko, spodaj pa slovenskega kmeta kot sejalca. Izklesal ga je umetnik Sojč iz Maribora. Udeležba pri odkritju je bila z ozirom na deževno vreme, naravnost presenetljiva. Slavnost se je pričela ob 3. pop. Združeni moški zbori vseh pevskih društev v Mariboru so intonirali: »Vigred se povrne«. Dr. Josip Tominešek je nato v imenu odbora za postavitev spomenika spregovoril več lepih spominskih

besed. Položil je v odborovem imenu na grob venec. G. stolni župnik dr. Moravec je zmolil nekaj molitvic in moški zbori so za slovo zapeli še Pavčičevo: »Narodna nagrobnica«.

m — O Panevropskem gibanju je predaval v ponedeljek 25. t. m. v Ljudski univerzi g. F. Golob, urednik »Mbg. Zeitung«. Navzoče interese je seznanil podrobneje o panevropskem pokretu in sicer po teh etapah: 1. O stremeljenju za vzpostavitev evropske solidarnosti, 2. Panevropa kot zaključek kontinentalnega razvoja, 3. Panevropa in društvo narodov, 4. Idejne osnove in težnja gibanja, 5. Panevropa in Slovani. Za svoje enourno predavanje je predavatelj žel polno priznanje. Želeti bi bilo le, da se sliha predavanja pogosteje ponove. Predavanja se je udeležil tudi znani propagator panevropske ideje dr. Morocutti.

m — X. redna seja mestnega občinskega sveta mariborskega se vrši dne 28. oktobra t. l. ob 17. uri v mestni posvetovalnici. Dnevni red: 1. poročilo predsedstva, 2. predlogi in vprašanja, 3. poročila odsekov.

m — Sneg v Mariboru. Od sobote dalje tu stalno dežuje. Včeraj pa je zjutraj prvič zapadel sneg. Snežilo je celi dan. Zgodaj smo dobili sneg in zima obeta biti huda in dolga.

m — Koncert virtuozke Saša Popova v Mariboru je izborni uspel. Obisk je bil izredno dober; prav posebno dosti je bilo mladine. Izvajanje umetnika je očaralo navzoče in po vsaki točki je sledilo dolgotrajno odobravanje. Visokoločna mladina je poklonila mlademu virtuozu lep z narodnimi trakovi okrašen venec.

m — Najboljše čevlje Karo dobite v Mariboru, Koroška cesta 19 in od 1. oktobra tudi na Aleksandrovi cesti 23 v trgovini Sl. Černečiča.

MARIBORSKO NARODNO GLEDALIŠČE.

Repertoar.

Sreda, 27. oktobra ob 20. uri Plesni večer. Plesne skupine Valerieje Kratine.

Četrtek, 28. oktobra ob 20. uri »Moralac«.

Red C.

Gostovanje plesne skupine Valerieje Kratine na mariborskem odru. V sredo, 27. oktobra bo v mariborskem gledališču umetniški užitek prve vrste. Gostovala bo znamenita plesna skupina Valerieje Kratine, ki šteje osem članov-umetnikov. Ze samo ime Kratina, ki je voditeljica danes že svetovno znane plesne šole Hellerau-Laxenburg, nam jamči, da bo ta prireditev za nas nekaj čisto novega. Kjer koli je dosedaj imenovana skupina gostovala (naštetimo samo nekaj večjih mest: Hamburg, Dunaj, Dresden, Berlin itd.) je dosegla največje uspehe. Spored je zelo obširen in zelo originalen, kar je matančno razvidno na gledaliških lepkih. Zato ne moremo dovolj priporočati, naj nihče ne zamudi lepega večera. Vstopnice se že lahko rezervirajo pri dnevnem gledališki blagajni (telefon 382).

KRATKE VESTI.

Sovjetski narodni komisar za notranje zadeve Bjeleborodov, ki je kot predsednik sovjeta v Tobolsku dal ustreliti carja Nikolaja in njegovo rodbino, je moral odstopiti. Za njegovega namestnika je imenovan Sergijeviski. Sovjeti se torej pridno poboljšujejo.

Ameriška vlada je izjavila, da priznava samo pekinško vlado in se bo zato samo z njo dogovarjala.

Ford je upeljal v vseh svojih tovarnah in podjetjih samo petdnevno delo. Delavec bo odslej delal samo pet dni na teden, prejemal pa isto plačo ko prej, ko je delal 48 ur ali šest dni. Tudi bo odpravil Ford minimalno plačo v višini 6 dolarjev dnevno, ker je mnenja, da delavec, ki ne zasluži več ko minimalne plače, ni vreden, da je nameščen.

Rumunske kraljico je kralj Ferdinand brzojavno odpoklical iz Amerike, da ne bo več škodovala ugledu rumunske dinastije.

Dopisi.

Iz Trzica. Kakor vsako leto tako priredi tudi letos 29. oktobra deška in deliška meščanska šola proslavo osvobođenja izpod avstrijskega jarma na ta način, da bo šolska mladina pobirala po svojem okolišu, to je v sednem okraju Trzič prostovoljne prispevke za nabavo knjig revnim učencem in darove za šolsko kuhinjo. Revnih dijakov je letos toliko da je šola izdala za njihove knjige čez štiri tisoč dinarjev. Ta denar upa dobiti od šoli naklonjenih občanov, ki nikdar ne odrečejo, kadarkoli potrkja potreba. Nujno bi potrebovali še par velikih šolskih atlantov. Pa kaj, ko stane eden 200 Din. Zato prosim mladinu prav lepo: pomagajte ji sedaj, da bo ona enkrat lahko vsem pomagala! — Dan osvobođenja naj je za Trzič in njegovo okolico vedno dan darovanja za prosvetne namene njegove mladine!

Srednja vas. V zadnjem dopisu iz Srednje vasi je rečeno, da je odklonil g. župnik prošnjo za blagoslovitev nove zgradbe sirarskega doma. — Z ozirom na to nas prosimo naš dopisnik, da ugotovimo sledeče: »Prošnjo za blagoslovitev je odklonil g. kaplan. Gosp. župnik je bil takrat 14 dni odsoten.«

Gospodarstvo.

GLAVNA SKUPŠČINA HRVATSKE SELJACKE ZADRUGE

v Zagrebu in Zveza hrvaških kmetijskih zadrug sta zborovali te dni v Zagrebu ter sprejeli štiri resolucije. Prva poziva zadruge k pospeševanju sistematske štedljivosti med narodom s propagando štedenja in obče. Uvedejo naj se domači hranilniki in tudi v šoli naj se vzgaja narod k štedljivosti.

Druga resolucija govori o gospodarski krizi, ki pa jo obetujeta tudi kmetijske zadruge, ki vsled obetnih izgub ne morejo zadosti pomagati s ceninim kreditom.

Narodna banka, Hipotekarna banka in poštna hranilnica imajo za kmeta zaprta vrata; poleg tega se novi zakon o kmetijskih kreditih prav nič ne ozira na zadruge, ki jih je ustvarila kmetijska inicijativa.

Tretja resolucija zahteva izenačenje direktnih davkov za celo državo ter zahteva glede zemljarine, da se računa v zakonu kalasterški čisti donos na temelju zlate valute.

Četrta resolucija se nanaša na znižanje carin za poljedelske proizvode in živino, da se pospeši izvoz ter tako omili sedanja kriza kmetijskega gospodarstva.

Umestne so te resolucije. Posebno pa moramo naglašati, da je zakon o kmetijskih kreditih zakon, ki ga je narekovala čisto strankarska volivna politika in ki zadrugarstvu ne samo nič ne koristi, ampak mu je naravnost škodljiv. Radikalna stranka v Srbiji nima zadrug, temveč so te večinoma v rokah ljudi, ki se ne identificirajo z radikalnimi pravniki po občinah. Ta zakon se je ustvaril zato, da se ustvari instrument, ki bi bil ob volitvah v rokah radikalne vlade. Za nič in kvaren je, ker je naperjen proti narodovi inicijativi glede zadrugarstva. Organizacija zadrug po tem zakonu še ni izvedena, zato upamo, da se bo ta pogreška popravila. Zadrug pod vladnim klobukom niso svobodne narodne institucije.

PROMETNI BOJ TRSTA.

Za časa Avstro-Ogrske je imel Trst veliko zaledje. Velik del Češke — Dunaj — Krakov in celo Lvov so več ali manj podpadali pod prometni radij Trsta.

Po vojni se je to spremenilo. Ako se more reči o sedanji Avstriji, da s svojim prometom več ali manj gravitira v Trst, je pravilno; ne more pa se to trditi o Čehoslovaki, katere promet gre mnogo na Hamburg in po Donavi. Galicija je za tržaški promet skoro docela izgubljena. Jugoslavija se glede uvoza korak za korakom odmikala od Trsta v kolikor je za promet sedaj ugodnejši položaj Reke — Sušaka — Splita in Gruzija. Ni dvoma, da bo odmiikanje od Trsta od strani Jugoslavije vedno obširnejše in intenzivnejše.

Južna Nemčija je za časa Avstrije težila v Levanto preko Trsta ali sedaj znaša uvoz v Nemčijo preko Trsta komaj eno šestino uvoza Jugoslavije, pri izvozu pa tri četrtine jugosl. izvoza. Temu je deloma vzrok to, ker je v bližnjem orijentu svojedobni nemški izvoz močno podkopen in zatrt od italijanske ter angleške konkurence.

Madžarska že preje ni težila v Trst ker je imela na Reki izhodišče, ki ga je podpirala z vsemi tarifnimi sredstvi.

Da je bodočnost Trsta, posebno pa še Reke

mного odvisna od gospodarske in tarifarične politike Jugoslavije, to ve Italija, zato skuša nas s političnimi in gospodarskimi vezmi kar mogoče nase privezati. Pa to je drugi kapitel.

Tržaški tovarni promet je v prvem polletju 1926 padel za 10 odstotkov nasproti isti periodi lanskega leta.

Gospodarski krogi se tolažijo s tem, da je tovarni promet tudi v nekaterih drugih italijanskih lukah nazadoval.

Vendar pa smo mišljenja, da Trst nikdar več ne bo to, kar je bil in kar bi mogel biti, ako ne bi bil padel v italijanske šovinistične roke, temveč da bi bil, ako že ne naš, pa vsaj glavno mesto nevtralne vmesne države.

V zadnjem času je bil Trst podoben Hamburg objektu vročega tarifaričnega boja. Sedaj je ta boj končan in so se določile meje, do katerih gre gospodarski radij Hamburga in Trsta.

Sedaj, ko je to končano, nastajajo za Trst nove skrbi glede tranzitnega prometa za Ogrsko. Madžari se, vsaj na videz, približujejo Jugoslaviji ter jim dr. Ninčič obeta svobodno zono v Splitski luki.

Ta glas je vznemiril Italijo, zato skuša tudi Madžarsko gospodarsko nase privezati ter ji ponujati svobodno zono v Trstu in Reki.

Doslej se je Italiji vedno posrežilo, da nas je bdrinila. Morebiti nas bo tudi sedaj glede svobodne zone v Splitski luki za Madžare.

Enc pa je gotovo, da se naravnih pogojev ne da z umetnimi sredstvi spraviti za vedno s sveta. Po naravi teži Madžarska na našo obalo in prej ali pozneje se bo usmeril madžarski tranzit na Sušak in Split. To je odvisno od naše gospodarske, odnosno železniške politike.

Trst pa vsled izpremenjenih političnih mej in etvirivne novih trgovskih potov izgublja svoj veliki prejšnji pomen v svetovni trgovini in svetovnem prometu. Napor, da bi se la naravni proces ustavil je brezuspešen.

LJUBLJANSKA BORZA.

dne 26. oktobra, 1926.

Vrednote: Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, den. 150, bl. 150, zaklj. 150. — Blage: Smrekovi hlodi od 25 cm naprej, I. II., monte feo nakl. postaja, 4 vag., den. 200, bl. 200, zaklj. 200.

Zagreb, dne 26. oktobra. Devize: Newyork kabel 56.64—56.84, ček 56.46—56.66. Pariz izplačilo 176—178, Praga izplačilo 167.5—168.3, Milan izpl. 256.68—258.63, Berlin 1347.15—1350.15, Dunaj izplačilo 797.5—800.5.

Curih, dne 26. oktobra. Beograd 9.145, Newyork 518.75, London 25.1425, Pariz 16.0125, Praga 15.35, Milan 23.40, Dunaj 72.075, Berlin 123.275, Bukarešta 2.89, Sofija 3.7375, Budimpešta 0.007250.

Sport.

Rigoulot vnovič premagal Alzina. V ponedeljek sta se v Marseilli vnovič poskusila francoska težkoatleta Rigoulot in Alzin in sicer topot v četverboju; zmagal je zopet Rigoulot. Potegnil je z desnico 105 kg, z levico 90 kg, obojerno tezo je dvignil 95, sunil pa 170 kg, skupaj tedaj 460 kg, dočim je Alzin dosegel samo 402.5 kg (85, 75, 107.5, 135 kg). — Iz Marseilla se poda Rigoulot v Tours, kjer se bo treniral v emorionem potegu in obojerno sunku za sportno akademijo na Dunaju dne 30. in 31. t. m.

Angleška sodba o nemških atletih. M. Abraham, zmagovalac v teku na 100 m pri pariški olimpijadi, je napisal v »Sunday Times« zelo objektivni članek o nemški lahkoatletiki. Po njegovem mnenju bodo igrali Nemci veliko vlogo pri amsterdamski olimpijadi 1. 1928. Sicer je pridobitev olimpske časti odvisna od različnih slučajev in se v nobeni disciplini se ne more 18 mesecev prej določiti zmagovalca, toda nemški atletski material je prvovrsten in se mora resno računati z njim. Dr. Peltzerja označi Abrahams za najboljšega svetovnega tekača na srednje proge. Slednjič sestavi Abrahams sledečo tabelo, ki sicer ni popolnoma točna, ki pa vendar kaže izdatno premoč Nemcev napram Angležem. V sledečih disciplinah izkazuje Anglija tele uspehe: v skoku v višino 1.83 m (Nemčija 1.85 m), skok v daljavo 6.69 m (Nemčija 7.38 m), skok ob palci 3.35 m (Nemčija 3.60 m), met diska 43.38 m (Nemčija 44.20 m), sunek krogla 13.70 m (Nemčija 13.65 m), met kopja 45.72 m (Nemčija 58 m).

Lahek zaslužek pri sportnih prireditvah. V Parizu je aretirala policija 4 uslužbence pariških dirkališč, ki so goljufali pri totalizatorju. Stavili so namreč šele tedaj na različne konje, ko je bila dirka že končana. Na ta način so lahko stavili brez rizika za svoje žepce in bili sigurni, da bodo vselej odnesli lep dobiček. Uprava dirke pa je bila obveščena o tej idili ter je tožila, nakan je dala policija vse štiri sportne igralce pod ključ.

To in ono.

PARADOKSNA STVAR.

Emanuele Bresse, bivši državni podsekretar v Franciji, je bilzjavil predsedniku francoske republike, da naj zahteva ob priliki pregovorov s Španijo glede Tangerja, da se odstopi Franciji španska vas Livia, ki leži na francoskem teritoriju. Gre torej za paradoksen slučaj. Vas, o kateri je govor, meri 12 kvadr. kilometrov ter leži sredi francoskega srezu Praves v pirenejskem okrožju. Ta anomalija obstoja se izza časa Ludvika XVI. Mali španski teritorij sredi francoskega okrožja je obdržal popolnoma španski značaj ter ima tudi svojo špansko vojsko, obstoječo iz — 4 orožnikov, oblečenih v špansko uniformo. Prehod prvivalcev vasi preko francoskega teritorija je urejen s posebnimi konvencijami, tako da je cesta, ki vodi skozi špansko vas do španske meje internacionalizirana. Sprito tega dejstva se je pripetil nedavno smešen slučaj: dva francoska orožnika, ki razmer nista prav dobro poznala, sta imela gnati skozi špansko vas nekega zločinca. Orožnika sta jahala na konjih, zločinec pa je moral korakati peš, ko je prišla eskorta do prve hiše, je prošil zločinec orožnika, da mu dovolita izpiti čašo vode. Orožnika sta pristala ter sta pazila z budnim očesom nanj. Aretovance je potikal na hišna vrata ter prošil vode. Dobrodušni domačin je odšel po vodo ter pustil vrata odprta. Lopov je skočil v hišo. Orožnika sta čakala dolgo časa, nakan sta se jela vznemirjati ter hotela stopiti za njim v hišo. Tedaj pa se je pojavila izza vogala liviška vojska, to je 4 španski orožniki, ki so izjavili francoskima orožnikom, da stoji hiša na španskem teritoriju ter ne smeja stopiti vanjo oborožena. Orožnika sta opazila, da se jima lopov skodežljivo iz vsega srca reži. Namerila sta nanj puški, toda v istem trenutku so sneli tudi španski orožniki svoje puške ter izjavili, da bodo streljali na francoske žandarje, če bodo streljali ti v hišo, v kateri se nahaja begunec, kajti to bi pomenilo kršenje španske teritorialne suverenosti. Edini način, da dobe francoske oblasti zločinca zopet v past, je ta, da prosijo polom zunanjega ministristva za njegovo izročitve.

Kitajski banditi. Kot poročajo iz Sanghaja je napadlo mesto Konan kakih 2000 kitajskih banditov. Banditi so mesto temeljito izrepli ter ustrelili okrog 80 oseb.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

»Naš Bhagat je; je zavpila kovačeva žena. Med svojimi živalmi stoji. Vzemi malčke in pokliči druge ljudi!«

Klic je šel od hiše do hiše, živali pa, natlačene v ozki poti, so se vzpenjale in gnetle okoli Bhagata in Sonja je nepotrpežljivo puhala.

Ljudje so hiteli na ulico — vseh skupaj ni bilo več kot sedemdeset duš — in pri svitu bakelj so videli svojega Bhagata, ki je zadrževal prestrašenega barasingha, med tem ko so ga opice bedno vlekla za oblačilo, Sonja pa je sedel na zadnjih nogah in rjovel.

»Na drugi stran doline in po drugem hribu vkreber!« je klical Purun Bhagat. »Nikogar ne pustite zadaj! Mi gremo za vami!«

Ljudje so tekli kakor znajo samo planinci teči; vedeli so namreč, da morajo, če se vsad udere, na drugi strani doline zlesti kolikor mogoče visoko. Bežali so, štrbunknili preko male reke v dolini in sopihali po pobočju na drugi strani navkreber. Bhagat in njegovi bratje so jim sledili. Lezli so vedno višje po nasproti ležeči gori, klicali drug drugega, da se nikdo ni izgubil, tik za njihovimi petami pa se je mučil veliki barasingh, ki ga je težila pojemajoča moč Purun Bha-

gata. Naposled se je jelen ustavil v senci gostega smrekovega gozda, kakih petsto čevljev visoko nad dolino. Njegov naravni nagib, ki ga je opozoril na bližnji usad, mu je tudi oznanjal, da bo varen na tem kraju.

Omedlujoč se je Purun Bhagat zgrudil poleg njegaja; hladni dež in naporna pot vkreber ga je prevzela. Zaklical je še raztresenim bakljam spredaj: »Vstavite se in preštejte, če ste vsi!« Ko je videl, da se luči strinjajo v gruče, je pošepešil jelenu: »Ostani pri meni, brat. Ostani — dokler — ne — odidem!«

V zraku je zajekalo; ječanje se je izpremenilo v šumenje, šumenje v bobnenje in gromenje, da ni bilo slišati nič drugega. Hrib, na katerem so stali vaščani, je bil v temi, zadet od usada in se je stresel. Tedaj se je zaslislal nek glas, nepretrgan, votel, globok, da so se smreke v koreninah tresle ob njemu; trajal je kakih pet minut, utihnil in namesto glasu dežja, padajočega po prostranih trdih tleh po gozdu in travi, se je slišalo udušeno pluskanje vode po mehki zemlji. Ta glas je razodeval, kaj se je bilo zgodilo.

Noben vaščan, niti svečenik, si ni upal ogovoriti Bhagata, ki jim je bil rešil življenje. Čepeli so pod smrečjem in čakali dneva. Ko je napočil, so se ozrli onstran doline. Vse tisto, kar je prej bilo gozd, polje po pobočju in pašniki, po katerih so se vile stezice, je bilo sedaj ena voda, gručasta, rdeča, maroga v obliki pahljače, samo tupatam je po rebri ležalo nekoliko

dreves z vrhovi nizdol. Tista rdeča maroga je segala preko doline in visoko ob hribu navzgor, na katerega so se zatekli, in je zajezila malo reko, ki se je jela širiti v rdečkasto jezero. O vasi, o cesti do kapelice, o kapelici sami in gozdu za njo ni bilo ne duha ne sluha. Pobočje gore se je razklalo in se usedlo v širini ene milje in višini celih dvatisoč čevljev.

Drug za drugim so se vaščani splazili iz gozda, da bi molili pred svojim Bhagatom. Videli so barasingha, ki je stal nad njim, je zbežal, ko so se približali, in so slišali langurje, ki so cvilili po vejah, in Sone, ki je stokal po hribu vkreber. Toda njihov Bhagat je bil mrtev; sedel je s prekrizanimi nogami, naslonjen s hrbtom ob drevo, palico pod pazduho, obraz obrnjen proti severo-vzhodu.

Svečenik je rekel: »Glejte, čudo nad čudo! V tej legi namreč mora biti pokopan vsak Sunyasi. Na mestu, kjer počiva sveti mož sedaj, mu hočemo sezidati tempelj.«

Predno je bilo leto pri kraju, je bil sezidan tempelj, majhna kapelica iz kamna in prsti. Hrib, kamor so se rešili, so imenovali Bhagatov hrib in tamkaj molijo še dandanes. Ni pa jim znano, da je bil njihov svetnik nekoč prvi minister napredne in prosvitljene države Moniluyale, eden najbolj slavnih in slavljanih mož doma in na tujem.

(Dalje. prih.)

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phönix

Bilzu Prešernovega
spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Povk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroke. — Večletna garancija.

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletilni stroj
'DUBIED'

Josip Petelinc, Ljubljana

„GROM“

CARINSKO POSREDOVNIŠKI IN ŠPEDI-
CIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brzojavkam: „GROM“.

Telefon int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavija vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

Oglašujte v „Narodnem Dnevniku“!

„Vinocet“

tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Uprava „NARODNEGA DNEVNIKA“

prodaja

MAKULATURNI PAPIR

kg Din 4-50

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 para, debelo tiskano
Din 1.—.

Stekleno
strešno opeko imajo stalno v zalogi Združene oprekarne d. d. v Ljubljani.

Sprejme se
dva gospoda na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava lista.

Hotelski sluga

z daljšo prakso in lepimi pričevanji se sprejme za 1. november 1926. Osebneponuđbe na upravo hotela »Union«, Ljubljana.

Proda se ceno

mal železen štedilnik. — Naslov pove uprava lista

Gospodilčna

išče mesečno sobo s separatnim vhom. Ponudba na upravo lista pod: Soba.

Kontoristinja

z večletno pisarniško prakso išče mesta pri kakem večjem podjetju. Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Marljiva«.

DRVA - ČEBIN

Volfova 1/II. - Telef. 56.

500 Din

nagrade

dam tistemu, ki mi preiskrbi službo kot sluga. Naslov pove uprava lista.

Gostilno

prometno prevzamem v decembru v najem ali na račun. — Ponudbe pod »Gostilna« na upravo lista.

Odda se

lepa, zračna meblovana soba gospodu ali gospodini. Naslov pove uprava lista.